

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 986 07 208
fmnopost@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/nordland

Håvard Lyslo
Heggdalsvegen 116
6793 Innvik

Saksbehandler Torhild Lamo

Vår ref. 2019/5375

Deres ref.

Dato 22.09.2020

Dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for bruk av jernhest for frakt av felt elg fra jaktfelt Sørvasdalen

Her kommer svar på søknaden om dispensasjon til bruk av jernhest for frakt av felt elg.

Vedtak

Håvard Lyslo får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med jernhest fra jaktfelt Sørvasdalen i Vefsn kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 25.september-31.oktober for årene 2020, 2021 og 2022.
- Dispensasjonen gjelder kun for henting og frakt av felt elg.
- Kjøring i nasjonalparken skal skje hensynsfullt og på en slik måte at det ikke settes varige spor.
- Denne dispensasjonen skal være med under kjøring

Husk at det ikke er tillatt å rydde trasé eller ødelegge kulturminner i forbindelse med transport.

Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Håvad Lyslo har, på vegne av jaktlaget «null» kulehull, i e-post 18. september 2020 søkt om tillatelse til bruk av jernhest for transport av felt elg fra jaktfeltet Sørvasdalen. Jaktlaget har tidligere fått dispensasjon for bruk av helikopter til frakt av felt elg. Jaktlaget har fem dyr på kvoten for 2020.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve og Strauman landskapsvernområde ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av lett beltekjøretøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av søknaden

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Om lag halvparten av jaktfeltet ligger i nasjonalparken, og den delen som ligger i nasjonalparken ligger i vanskelig tilgjengelig terreng. Fra Hundåla går en anleggsveg inn til Hundålvatnet og fra Hundålvatnet opp til Laksen. Fra Grytåga går det en anleggsveg opp til og langs hele sørvestsida av Grytåvatnet. Alt dette er utenfor nasjonalparken. På Hundålvatnet og Grytåvatnet er bruk av båt med påhengsmotor tillatt. I vannene i Sørvasdalen/Searvoesvuemie er dette ikke tillatt. Videre strekker jaktfeltet seg til grensen mot Vevelstad kommune og avgrenses i sør mot Öörjelsnjurhtjie/Vistfjelelt og Noerhtevaerie/Nordfjellet.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Jaktfeltet omfatter terreng både i og utenfor nasjonalparken. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) og [Naturbase](#).

Berggrunnen i området består i hovedsak av granitt, men det er også flere innslag av kalkrike områder, blant annet ved Grønlivatnet. Selve Searvoesvumie/Sørvassdalen er et avsidesliggende dalføre som strekker seg fra nordgrensen av nasjonalparken og sørover mot Faavroesåårke/Fagerjordfjellet. Den er et grunt innsenket dalføre med overveiende fattig berggrunn og nøysom vegetasjon. Det er glissen furuskog av røsslyng- og blokkebærtypen i dalbunnen med hovedsakelig småbregne- og blåbærgranskog i liene.

Forekomsten av signalarter og rødlistearter knyttet til gammelskog er dårlig. Området som helhet er vurdert å ha lokal verdi på grunn av dominansen av fattig og glissen fjellskog. Området har en viss verdi som raste og hekkeområde for våtmarksfugl. Av særlig verdi trekkes fram registreringer av storlom og tretåspett. Sørvassdalen er også registrert som hekkeområder for dverg- og jaktfalk. Jaktfalken er registrert som nært truet i norsk rødliste og i tilbakegang. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). I området er det også registrert fiskemåke, fjellrype og lirype, som alle er kategorisert som nært truet i rødlista. Mellom Langvatnet og Sørvatnet er det registrert svartsonekjuka, som også er en nært trua art i følge rødlista.

Sørvassdalen/Searvoesvuemie er et viktig beiteområde for rein.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Hele området er gammel samisk kulturmark, men den tradisjonelle samiske bruken har satt få spor. Ved Øvervatnet finner vi boplassen etter Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka som er et automatisk freda kulturminne. De hadde også ei gamle ved Grønlivatnet. Ved Gårdsgjordet er det ei nyere, delvis forfalt gamle. Gården Sørvassdalen var i drift fra 1853 til 1892. I tillegg til boplassen etter Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka er det to private hytter ved Øvervatnet, ei ved Nervatnet og ei ved Langvatnet. Statskog Fjelltjenesten har ei oppsynshytte ved Nervatnet og Vefsn Jeger og fiskeforening har ei utleiehytte ved Lavatnet.

Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark ved Gårdsgjordet oppleves Sørvassdalen som et lite påvirket område. Ut over hyttene og rester av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne rester etter hogster, men ut over en beskjeden hogst av ved til hytter strekker disse seg langt tilbake i tid.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Jaktlaget har en gyldig dispensasjon for bruk av helikopter til utfrakt av felt elg i samme område. Det foreligger også dispensasjoner for motorferdsel i nærliggende jaktfelt. Hyttene i Sørvassdalen har også dispensasjon til motorferdsel med snøskuter. Det har i tillegg år om annet blitt gitt dispensasjon til frakt av utstyr og materiale med helikopter, da lite snø har gjort transport med snøskuter vanskelig. Helgeland Kraft har også hatt dispensasjon fra motorferdselforbudet for å foreta snømåling i området.

Sørvassdalen er attraktivt som turmål i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august.

I forvaltningsplanen for nasjonalparken står det at det bør gjennomføres en sårbarhetsanalyse for å kartlegge hvilke områder der det bør gjennomføres en mer restriktiv dispensasjonspraksis ved søknader om bruk av lett beltekjøretøy til transport av felt elg/hjort. Denne sårbarhetsanalysen har ikke blitt gjennomført. Erfaringer fra før nasjonalparken ble opprettet tilsier at det er svært krevende å nå jaktområdet med jernhest/elgtrekk. Barmarkskjøring er i utgangspunktet negativt fordi det lett fører til skader på naturmiljøet. Fjellpartiene i området tåler sannsynligvis kjøring godt, mens det er blautere partier der kjøring vil kunne sette varige spor. All kjøring i nasjonalparken skal skje skånsomt slik at det ikke settes varige spor. Det betyr at man må være varsom slik at vegetasjon ikke rives opp. I hellende terreng vil kjørespor kunne danne «bækker» gjennom at vann begynner å renne etter sporet og dermed fordype og forsterke skadene. I perioder med vått vær må man også være særlig varsomme ved kjøring på myr der beltekjøretøy også lett kan sette spor ved uaktsom kjøring. Grasmyrene i området vil sannsynligvis kunne tåle varsom kjøring, mens det vil bli varige spor på blaute myrer.

Det er ikke tillatt å rydde traséer i forbindelse med transport. Med de kravene som er satt til aktsomhet vil kjøring i et slikt begrenset omfang vil ha liten negativ effekt på vegetasjonen i området. Det oppfordres likevel til at man forsøker drive og skyte elg i utkanten eller utenfor nasjonalparken.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Torhild Lamo
nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Statens Naturoppsyn Trofors
Vefsn kommune

Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein Appfjell
Fylkesmannen i Nordland

Trofors jernbanestasjon
Postboks 560
Haustreisveien 98
Postboks 1405

8680	TROFORS
8651	Mosjøen
8680	TROFORS
8002	BODØ